

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **ZEAS Polešovice, a. s.**, IČ: 25505769
sídlem Polešovice 308, 687 37
zastoupeného advokátem Mgr. Vlastimilem Němcem
sídlem Wilsonova 217/7, Přerov

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2018, čj. 65918-2/2018-900000-314

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Celní úřad pro Zlínský kraj (dále jen „celní úřad“) svým rozhodnutím ze dne 7. 9. 2018, čj. 28438-13/2018-640000-12 (dále jen „rozhodnutí o propadnutí“) rozhodl o propadnutí vybraných výrobků – vína v celkovém objemu 148,5 litrů v prodejních obalech – 198 ks

skleněných lahví o obsahu 0,75 litru uložených po 6 ks ve skupinových obalech – 33 ks papírových kartonů (dále jen „výrobky“), vše ve vlastnictví žalobce. Důvodem bylo to, že výrobky měly být dopravovány v rozporu s § 42 odst. 1 písm. b) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, neboť byly dopravovány bez dokladu uvedeného v § 5 zákona o spotřebních daních, prokazující jejich zdanění.

2. Odvolání žalobce proti citovanému rozhodnutí o propadnutí zamítl žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví (dále též „odvolací rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“). Proti němu brojí žalobce žalobou podanou dne 4. 2. 2019 u Městského soudu v Praze. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 29. 3. 2019, čj. 9 Af 7/2019 - 19, byla věc postoupena k rozhodnutí Krajskému soudu v Brně.

II. Argumentace žalobce

3. Žalobce navrhuje napadené rozhodnutí zrušit, neboť jej považuje za nesprávné, nepřiměřené a nezákonné. Žalobce nesouhlasí s tím, že doklad předložený řidičem vozidla p. D. při kontrole dne 28. 4. 2018, není dokladem ve smyslu § 5 zákona o spotřebních daních. Předložený doklad – dodací list, je nutno vykládat podle jeho obsahu, nikoliv formy. I pokud by předložený doklad neobsahoval přesné či pravdivé údaje, ať už se týkají místa dodání, označení výrobků apod., přesto je nutno takový doklad považovat za doklad ve smyslu § 5 zákona o spotřebních daních. V takovém případě nelze dojít k závěru, že výrobky byly dopravovány bez dokladu o dopravě ve smyslu § 42 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních. Žalobce poukazuje na znění § 42c odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních, který reflektuje to, že doklad o dopravě nemusí vždy obsahovat všechny skutečnosti přesně či pravdivě. To dává správnímu orgánu prostor ke správnímu uvážení. V tomto smyslu je žalobce přesvědčen, že celní úřad a žalovaný nesprávně hodnotili všechny podstatné okolnosti a uložená sankce je nepřiměřeně tvrdá. Výklad žalovaného a celního úřadu k náležitostem předloženého dokladu je zjevně formalistický a odporuje základním zásadám vedení správního řízení. K této námitce uzavírá, že dodací list předložený řidičem při kontrole je nutno považovat za doklad ve smyslu § 5 zákona o spotřebních daních.
4. Dále žalobce namítá, že i kdyby doklad předložený řidičem D. neobsahoval přesné či úplné údaje, měl celní úřad rozhodnout podle § 42c odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních o uvolnění zajištěných výrobků. V řízení před celním úřadem totiž žalobce v rámci svého odvolání proti zajištění vína ze dne 11. 5. 2018 doložil, že zajištěné výrobky byly zdaněny (doložil přiznání ke spotřební dani za prosinec 2016 s nulovou hodnotou daně). Za důležitou okolnost považuje žalobce to, že spotřební daň na tiché víno je 0 Kč. Dopravou nebo následným prodejem výrobků tak nemohla státu vzniknout žádná škoda, ani žádná škoda ve smyslu krácení daně nehrozila. Rozhodnutí o propadnutí je tak v tomto smyslu velice tvrdá a nepřiměřená sankce.

III. Argumentace žalovaného

5. Žalovaný navrhuje podanou žalobu zamítnout a odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před soudem.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Soud rozhodl ve věci samé bez jednání za podmínek § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť žádná ze stran jednání nepožadovala.

7. Žaloba **není důvodná.**

Skutková zjištění

8. Soud nejprve stručně nastíní skutkový stav, jak vyplynul z napadeného rozhodnutí a ze správního spisu (v němž soud ověřoval skutečnosti, které byly podle žalobce sporné), a to jen v rozsahu potřebném pro následné právní posouzení věci.
9. Celní úřad zahájil dne 28. 4. 2018 v 14:15 hod na dálnici D55, u sjezdu 16B ve směru Otrokovice – Přerov místní šetření, jehož předmětem byla kontrola dopravy vybraných výrobků a dopravního prostředku dle zákona o spotřebních daních. Kontrolovaným vozidlem byl VOLKSWAGEN CADDY, RZ: X (dále jen „vozidlo“), jehož provozovatelem a vlastníkem je žalobce. V rámci této kontroly sdělil řidič vozidla (viz Protokol o místním šetření ze dne 28. 4. 2018, čj. 26784/2018-640000-62), pan D., že přepravuje víno (o objemu specifikovaném výše) z obce Polešovice do obce Dolní Moravice, Hamříkova stáj, za účelem degustace. Následně předložil dodací list, který však neobsahoval příjemce (resp. obsahoval pouze nepřesný název „Hamříkův dvůr“ bez uvedení adresy), spotřební daň, přesné označení výrobků a číslo dodacího listu. K tomu uvedl, že faktury vystavují zpětně po prodeji. Na základě toho celní úřad usoudil, že výrobky jsou dopravovány bez dokladu podle § 5 zákona o spotřebních daních a rozhodl v souladu s § 42 odst. 3 téhož zákona o zajištění dopravovaných výrobků.
10. V navazujícím řízení podle § 42b zákona o spotřebních daních rozhodl celní úřad tak, že podle § 42d odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních zajištěné výrobky propadají státu, jelikož byly dopravovány bez dokladu uvedeného v § 5 zákona o spotřebních daních.

Právní posouzení

11. Jádrem sporu v předmětné věci je otázka, zda lze posoudit dodací list, který předložil řidič vozidla při kontrole, jako doklad prokazující zdanění dopravovaných výrobků podle § 5 zákona o spotřebních daních (byť s vadnými údaji). Takové posouzení předurčuje následný osud zajištěných výrobků – je odpovědí na otázku, zda byly dopravovány bez dokladu, či s dokladem obsahujícím nesprávné nebo nepravdivé údaje. To má následně vliv na jejich uvolnění či propadnutí, neboť uvolnit je možno (za splnění dalších podmínek) pouze takové výrobky, které byly dopravovány s dokladem, případně se prokáže, že se vůbec nedopravovaly (§ 42c odst. 1 zákona o spotřebních daních), v ostatních případech výrobky propadají nebo se zabírají, není-li jejich vlastník znám (42d odst. 1 zákona o spotřebních daních).
12. Soud přezkoumal dodací list, který předložil řidič žalobce v průběhu kontroly celnímu úřadu. Je zřejmé, že dodací list vůbec neobsahuje následující údaje: (i) číslo daňového dokladu, (ii) výše spotřební daně. Dále tyto údaje obsahuje dodací list neúplně: (iii) údaje o odběrateli – v dodacím listu uvedeno pouze „Hamříkův dvůr“, (iv) název a obchodní označení dopravovaných výrobků – v dodacím listu uvedeno pouze „víno bílé a červené 33 kرتونů“ a za tím následuje nečitelný údaj, pravděpodobně označující, že v každém z 33 kرتونů je 6 lahví o objemu 0,75 l. Ostatně o tom, jaké údaje předmětný dodací list obsahuje, není mezi stranami sporu. Rozdílnost názorů spočívá v tom, jak na takový dodací list nahlížet.
13. Číslo daňového dokladu je jedna z náležitostí dokladu podle § 5 odst. 2 písm. f) zákona o spotřebních daních. Podle čísla lze doklad ztotožnit a zařadit do účetnictví žalobce. Jak

podotkl žalovaný, číslo dokladu mu dodává na věrohodnosti, neboť je na první pohled velmi pravděpodobné, že doklad je součástí číselné řady v rámci účetnictví nějakého subjektu. Absence této formální náležitosti dokladu vzbuzuje podle soudu pochybnosti o tom, zda má vůbec návaznost na účetnictví a evidenci žalobce – zda neměl být např. po dokončení jízdy beze stopy zničen apod. Konec konců, řidič vozidla dle spisu při kontrole nejprve uvedl, že žádný přepravní doklad nemá, neboť předem neví, kolik vína doopravdy prodá

14. Pokud jde o výši spotřební daně, i tu musí podle § 5 odst. 2 písm. d) zákona o spotřebních daních doklad obsahovat. Dodací list však tento údaj zcela postrádá. Je přitom irelevantní, že spotřební daň je v případě žalobcem dopravovaných vín nulová. Zákon pro tyto případy výjimku nestanoví. Pokud by ostatní údaje v dokladu byly uvedeny bezvadně, absence výše spotřební daně v tomto případě (0 Kč) by snad odůvodňovala zamyšlení soudu nad tím, zda tento údaj nelze nahradit dodatečně přiloženými listinami. Vzhledem k množství vad v předloženém dodacím listu však o tom nemůže být ani řeči.
15. Údaj o obchodním označení dopravovaných výrobků dle § 5 odst. 2 písm. d) zákona o spotřebních daních *de facto* také chybí. Žalobce sice označil množství, ovšem neuvedl název či obchodní označení výrobků. Název „víno bílé a červené“ není jasným označením jinak druhově určených věcí. Smyslem přesného označení výrobků je možnost spojit konkrétní daňový doklad s konkrétním dopravovaným výrobkem. Název zvolený žalobcem dopadá na přepravu jakýchkoliv bílých a červených vín. Takové označení nelze považovat za údaj o obchodním označení výrobku. Pokud nelze daňový doklad spojit s dopravovanými výrobky, nelze předložený doklad považovat za doklad prokazující jejich zdanění. Tuto vadu dodacího listu považuje soud za vůbec nejzávažnější a takovou, kterou prakticky nelze zhojit dodatečně doloženými doklady. Název zvolený žalobcem nemůže obstát i z následujícího důvodu. Sazba daně na tiché víno je sice podle § 96 zákona o spotřebních daních 0 Kč, ovšem např. šumivé víno, které bezpochyby také může být „vínem bílým a červeným“, je daněno sazbou 2 340 Kč/hl. Z označení vína pouze jeho barvou tak *a priori* neplyne, že jde o víno s nulovou sazbou daně.
16. I údaj o odběrateli vzbuzuje pochyby. Žalobce v dodacím listu pouze uvedl „Hamříkův dvůr“, bez adresy a identifikačního čísla. I takto neúplně napsaný údaj o adresátovi však byl vyplněn chybně, neboť název adresáta dopravovaných výrobků byl jiný (byť podobný). Jak totiž uvedl řidič žalobce, příjemcem dopravovaných výrobků měl být subjekt Hamříkova stáj. Takto vyplněný údaj o adresátovi je na hranici toho, zda jej lze vůbec za vyplněný považovat. Jak vyplynulo z napadeného rozhodnutí, tento nedostatek dodacího listu žalovaný vůči žalobci neuplatnil, proto není důvodu se jím podrobněji zabývat. Dokresluje však kvalitu předloženého dodacího listu jako dokladu podle § 5 zákona o spotřebních daních.
17. S ohledem na výše uvedené se soud zcela ztotožňuje s názorem žalovaného. Předložený dodací list nelze považovat za doklad podle § 5 zákona o spotřebních daních pro jeho značné nedostatky. Na žalobcem dopravované výrobky tak celní úřad a žalovaný správně nahlíželi jako na výrobky, které jsou dopravovány bez dokladu podle § 42 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních. Je evidentní, že podmínky pro uvolnění dopravovaných výrobků ve smyslu § 42c zákona o spotřebních daních tak nebyly splněny a bylo na místě rozhodnout o jejich propadnutí podle § 42d odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních.

18. Žalobce poukazuje na § 42c odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních, podle kterého by měl žalovaný rozhodnout o uvolnění zajištěných výrobků, neboť byly dopravovány s dokladem, jenž pouze obsahoval nesprávné nebo nepravdivé údaje. Argumentace žalobce je však lichá. Předmětné ustanovení slouží pro případy, kdy daňový doklad obsahuje údaje podle § 5 zákona o spotřebních daních, ale některé tyto údaje jsou nesprávné či nepravdivé – nikoliv, že tyto údaje zcela chybí. Lze například připustit, že při označení nabyvatele by žalobce označil pouze správnou (!) obchodní firmu a její sídlo, neuvedl by však identifikační číslo. Takový údaj nelze označit za zcela chybný a lze jej doplnit v následném řízení. V případě žalobce však údaje o číslu daňového dokladu, výši spotřební daně celkem a názvu či obchodním označení výrobků zcela absentovaly. Ustanovení § 42c odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních nemíří na situace, kdy dodací list zcela postrádá nutné údaje a žalobce následně bude tyto chybné údaje v průběhu navazujícího řízení doplňovat. Za takové situace totiž postrádá dodací list jako daňový doklad zcela svůj účel. Žalobce by jej fakticky chtěl zcela nahradit doklady, které předloží až v průběhu navazujícího řízení. Jak správně poukázal žalovaný, smyslem a účelem evidenční povinnosti podle § 5 odst. 6 zákona o spotřebních daních je to, aby mohl žalobce v kterémkoliv okamžiku dopravy prokázat zdanění dopravovaných výrobků. Jak ostatně potvrzuje judikatura (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2010, čj. 1 Afs 12/2010 - 107), stát trestá vlastníka předmětných výrobků podléhajících spotřební dani především za nedodržení evidenčních povinností specifikovaných v § 5, § 6 a dalších zákona o spotřebních daních.
19. Soud si je vědom toho, že propadnutí zajištěných výrobků je tvrdou sankcí. Žalobce přeci jen určitý doklad, byť neúplný, předložil. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2021, čj. 8 Afs 72/2019 - 34, nelze automaticky ztotožňovat situace, kdy je zboží dopravováno zcela bez dokladu a situaci, kde doklad některé údaje neobsahuje. V posledně citovaném rozsudku tak Nejvyšší správní soud připouští, že je možné některé údaje doložit i v následném správním řízení po zajištění výrobků. Výše uvedené však platí pouze v situaci, kdy již údaje obsažené v dokladu o dopravě (předloženém při kontrole) by byly takového stupně konkrétnosti, že na jejich základě lze ztotožnit konkrétní zboží s listinami doloženými následně. To však v daném případě nenastalo, neboť žalobce označil dopravované výrobky zcela obecným způsobem – označení uvedené v dodacím listu může odpovídat jakémkoliv jiné zásilce vína, kterou žalobce převáží. Ztotožnění výrobků na základě dodatečně doložených listin tak nepřipadá v úvahu. Pokud jde o přiměřenost rozhodnutí o propadnutí, není to otázka, kterou by měl celní úřad či žalovaný zkoumat. Zákon o spotřebních daních nedává správním orgánům možnost rozhodnout jinak, pokud dospěly k závěru, že zajištěné výrobky byly dopravovány bez dokladu, což potvrdil i zdejší soud. Jediným zákonem předvídaným důsledkem tohoto závěru je pak rozhodnout o propadnutí těchto výrobků.
20. Soud na závěr shrnuje, že celní úřad a žalovaný postupovali správně, pokud rozhodli o propadnutí zajištěných výrobků žalobce podle § 42d odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních. Nelze-li na základě předloženého dodacího listu ani ztotožnit výrobky, ke kterým se dodací list vztahuje, jedná se o tak závažnou vadu dodacího listu, že optikou § 5 zákona o spotřebních daních o doklad vůbec nejde.

V. Náklady řízení

21. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, čj. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. 4. 2021

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu